

Razkuževanje/Dezinfekcija: postopek s katerim uničimo patogene bakterije in druge mikr. na živem organizmu in predmetih ali privedemo v tako stanje da ne morajo več povzročiti infekcije.

Kontaminacija(okužba): je onesnaženje prostorov, površin, negovalnih pripomočkov, rok in tekočin z mikr. **Infekcija:** je vstop in razmnoževanje mikrobov v organizmu in reakcija nanje. **Antiseptika:** postopek s katerim uničimo ali odstranimo mikr. na živem tkivu. **Asepsa:** stanje brez prisotnosti mikr. **Sepsa:** zastrupljenje krvi zaradi razmnoževanja mikr. in njihovih spor. **Sterilizacija:** postopek s katerim popolnoma uničimo žive mikr. in njihove spore. **Sterilnost:** stanje predmeta na katerem ni sledov mikr. in spor. **Sterilizator:** aparat v katerem se izvajajo postopki steril. **Kontrola ster.:** postopki s katerimi se prepričamo o uspešnosti ster. **DEJAVNIKI za razvoj Okužbe:** izvor infekcijskega agensa, vrsta število mikr., splošna lokalna odprnost bolnika, velikost globina rane, dolžna trajanja operacije **BOLNIŠNIČNE OKUŽBE VPLIVAJO na:** potek zdravljenja, izid zdravljenja, stroške zdravljenja. **POTA INFEKCIJE:** Oralna pot (usta, s harano, zdravi) Fekalno-oralna pot, Zračna pot (aerogena, preko dihal. **Navodila za preprečevanje inf.:** pravila higijene, zaščitna sredstva, razkuževanje rok, cepljenje proti okužbam, oskrba bolnika, ne delamo nad odprtim sterilnim materialom, umazano ne sme priti v stik s čistim. **POSTOPKI razkuževanja (fizikalni/kemični):** temperatura (fiz.), koncentracija razkužila (kem), čas delovanja pri obeh načinih. **FIZIKALNE metode:** uporaba toplote (Likanje), prekuhavanje v vreli vodi do 30min, UV žarki razkuževanje zraka in površin (bolniške sobe) **KEMIČNE metode:** material vlagamo v razkužilo, metodo brisanja z razkužilom. **DEZINFICIENSI:** snovi s katerimi uničimo mikro. **poznamo:** ANTISEPTIK (na živem tkivu uniči vse patogene, bolezenske mikro. **FAKTERICID** (v kratkem času uniči vse patogene in nepatogene bakterije. **BOKTEROSTATIK** (razkužilo mikr. inaktivira, prepreči razmnoževanje in rast. **FUNGICID** (inaktivira glivice) **VERUSTATIK** (zavira rast virusov) **VERUCID** (uniči viruse) **SPORACID** (uničuje spore) **Kdaj razkužujemo?** kadar mikrobov ne moremo odstraniti z mehničnem čiščenjem, so okuženi predmeti, imamo opraviti s kužninami, ni mogoče pripomočkov sterilizirati, sterilnost ni nujno potrebna. **Kdaj je dezinfekcija uspešna?** pravo razkužilo, koncentracija razk, najprej mehnično čiščenje, čas razk, upoštevanje navodil.

Priprava materiala za sterilizacijo: čiščenje material, instrumente je treba očistiti da so čim manj biološko obremenjeni, poznamo **ročno** in strojno **čiščenje**. **POSTOPKI STERILIZACIJE:** fizikalni in kemični **fizikalni:** sterilizacija s paro oz. vlago = avtoklaviranje, potrebni 3 fizikalni faktorji: visoka temperatura, vlaga, pritisk, **steri. s suhim vročim zrakom** 160-180 in 120-90min **steri. s sevanjem kemični:** steri. z **etilen oksidom** (56stopin 120min), z **formaldehidom** (ni potrebo prezračevanje 60-80stopin +60-20min), s **plazmo** (vlage ni) **SKLADIŠČENJE:** v namenjenem prostoru, hladen, suh 25% vlage, menjava zraka, prostor brez prahu, v zaprtih omarah s steklenimi vrati **pakiranje materiala-vrste:** sterilizacijski papir, netkani material flis papir, sistem kontejnerjev, aluminijasta folija, bombažna tkanina. **KONTROLE ster.:** fizikalna (temperatura, tlak, čas) biološka (s parami) kemična (z indikatorji) **TRANSPORT vrste:** hrane, bolnik, zdravil, perila, odpadkov, smeti, kužnin, informacij **transport bolnikov:** medoddelčni, z rešilnimi vozili, s helikopterjem, z reševalnim čolnom... bolnika lahko nosimo, prelagamo, nosimo z nosili, v rjuhi, vozimo s sedečimi ali ležečimi vozički **transport perila:** čisto ali umazano-ločeno, vozimo v vrečah iz blaga **transport hrane:** termo posode, termo vozički, tablet sistem **informacij:** v pisni obliki, telefonsko